

*Granskning av
årsredovisning
2014*

Sandvikens kommun

Helena Carlson
Pär Månsson
Louise Cedemar

April 2015

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
2.3.	Revisionskriterier	3
3.	Granskningsresultat	4
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning	5
3.1.1.3.	Driftredovisning	6
3.1.2.	Balanskrav	7
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	7
3.1.3.1.	Finansiella mål	8
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	9
3.1.4.	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag	9
3.2.	Rättvisande räkenskaper	10
3.2.1.	Resultaträkning	10
3.2.2.	Balansräkning	11
3.2.3.	Kassaflödesanalys	12
3.2.4.	Sammanställd redovisning	13
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	13

1. *Sammanfattning*

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b).

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller en uppföljning av finansiella och verksamhetsmål kopplade till god ekonomisk hushållning. Uppföljningen finns som en inledning till redovisning av fullmäktiges måluppföljning enligt balanserad styrning.

Vi bedömer att resultatet är förenligt med de finansiella mål om god ekonomisk hushållning som följs upp i årsredovisningen. Den finansiella måluppfyllelsen bedöms som god med anledning av att två av tre mål uppfylls för året. Vi bedömer verksamhetsmålen uppfyllelse som god. Två av tre verksamhetsmål uppfylls utifrån God ekonomisk hushållning.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Sedan föregående år har kommunen anpassat sig till följande normgivning:

- RKR:s rekommendation nr 20, Redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder då kortfristiga placeringar och kortfristig del av långfristig skuld har klassificerats i enlighet med rekommendation.
- RKR:s rekommendation nr 8.2, Sammanställd redovisning då både resultat-balansräkning samt kassaflöde och noter ställs upp jämte kommunens

Med anledning av anpassningen av har siffror för jämförelseändamål omräknats för kommunen och koncernen, dock ej fullt ut för noter till koncernen.

Kommunens ekonomiska läge

Årets resultat uppgår till 15,3 mnkr (40,4) mnkr, att jämföra med resultatet enligt budget med 7 mnkr.

Totalt redovisar nämnderna ett överskott mot budget om 24,3 (25,4) mnkr. Två av nio nämnder redovisar underskott mot budget. Individ- och familjeomsorg visar underskott med 4,5 mnkr och Bygg- och miljönämnden redovisar underskott med 1,9 mnkr.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige. Granskningen baseras på nämndernas rapportering till fullmäktige såsom den presenteras i årsredovisningen

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktats i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som erhöles 2015-04-09. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2015-04-14 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2015-05-18.

2.3. Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 8 kap 18 § KL ska godkännas av kommunfullmäktige.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen
- Kommunal redovisningslag
- Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning
- Fullmäktiges beslut om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

I de fall kommunens redovisningsprinciper avviker från god redovisningssed har i regel upplysning om detta och skälen för avvikelserna lämnats under rubriken Redovisningsprinciper (krav enligt KRL 1:3). Avvikelse redovisas under avsnitt 3.2.5.

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild.

Under rubriken *Femårsöversikt* beskrivs och visas finansiella nyckeltal för kommunen och kommunkoncernen vilka även ger möjlighet att göra en jämförelse över tiden. För kommunkoncernen finns separat resultat och balansdata per konsolideringsenhet.

Årets resultat och den ekonomiska ställningen analyseras med stöd av den så kallade RK-modellen.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Enligt kommunala redovisningslagen 4:5 skall förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning. I förvaltningsberättelsen återfinns en utvärdering som tar sin utgångspunkt i den så kallade RK-modellen: det ekonomiska resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den ekonomiska utvecklingen. Analysen ger en översiktlig och informativ bild av kommunens ställning och hur olika faktorer påverkar kommunens ekonomi. Den avslutas med beskrivning av identifierade styrkor och svagheter där det bland annat pekas på framtida utmaningar som kommande pensionsutbetalningar.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen under rubriken *Översikt över 2014*, redovisas på ett tydligt och kortfattat vis händelser av väsentlig betydelse som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Kopplingen bör göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Av förvaltningsberättelsen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. I nämndernas redogörelser finns närmare framtidsbedömningar, beskrivningar och utmaningar.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information, bland annat antal anställda och personalkostnader. Den totala sjukfrånvaron har, för tredje året i rad, ökat jämfört med föregående år och uppgår till 6,9 % (6,6 %).

Gemensam förvaltningsberättelse

Enligt RKR:s rekommendation 8.2 (Sammanställd redovisning) ska kommunens samlade verksamhet redovisas i en gemensam förvaltningsberättelse. Utöver detta ska särskilda upplysningar lämnas om koncernföretagen och förehavanden mellan kommunen och företagen.

Information om kommunkoncernens verksamhet och ekonomi redovisas i ett separat avsnitt. Utöver detta återfinns även en organisationsbild över kommunens samlade verksamhet.

Vi anser, likt tidigare års granskningssynpunkter, att redogörelsen kring kommunens samlade verksamhet bör utvecklas för att följa kraven i RKR:s rekommendation 8.2, Sammanställd redovisning.

Pensionsredovisning

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltningen av pensionsmedel.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

I förvaltningsberättelsen finns separata kapitel avseende *Folkhälsa*, *Miljö* och *Intern kontroll*. Avseende *Folkhälsa* och *Miljö* tydliggörs kopplingen till fullmäktiges balanserade styrning. I övrigt redogörs bland annat för verksamheternas arbete för folkhälsan samt genomförda miljöaktiviteter under 2014. Redovisningen av arbetet med *intern kontroll* tar sin utgångspunkt i styrelsens uppdrag åt samtliga nämnder 2014. Styrelsen har vid sitt sammanträde i december följt upp nämndernas genomförda internkontrollarbete.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Av KRL 4:2 framgår att förvaltningsberättelsen skall innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

I förvaltningsberättelsen finns det kommentarer till investeringsredovisningen, som beskriver årets investeringsverksamhet samt de största investeringsprojekten.

Årets investeringsutgifter uppgår till 152,7 (99,0) mnkr, att jämföra med budgeterade investeringar enligt den ursprungliga investeringsplanen om 144,4 mnkr. Investeringsbudgeten har reviderats under året och uppgår efter det till totalt 203,2 mnkr.

Av redovisningen framgår att större projekt under året har varit tillbyggnad av Ängsbackens servicehus samt byggnation av två förskoleavdelningar vid vardera Hammarskolan och Norrsätraskolan. Vid båda skolorna är det tomställda lokaler som byggts om. Därtill pågår investering för utveckling av centrum inklusive Drottningen. Dessa projekt omfattar investeringsutgifter med 55,7 mnkr.

3.1.1.3. Driftredovisning

Av KRL 4:3 framgår att förvaltningsberättelsen skall innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Nämndernas budgetavvikelse samt förändringen från avvikelsen i prognosen per sista augusti redovisas i tabellen nedan:

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Prognos per delåret	Prognosavvikelse	Utfall 2014	Utfall 2013
Kommunfullmäktige	0,4	0,3	0,7	0,1
Kommunstyrelse	0	0,7	0,7	0,7
Kunskapsnämnd	-1,3	22,6	9,6	6,2
Omsorgsnämnd	-1	5,5	4,5	1,6
Individ- & familjeomsorgsnämnd	-3,8	-0,5	-4,3	1
Kultur- & fritidsnämnd	1	0,9	1,9	1,7
Bygg- & miljönämnd	-1,1	-0,8	-1,9	-0,1
Arbetsmarknad- & trafiknämnd	0,0	2,1	2,1	0,9
Kommunstyrelseförvaltning	11	0	11	13,3
Summa nämnderna	-6,5	30,8	24,3	25,4
Gemensamt	1,2	-10,2	-9	15
Årets resultat	-5,3	20,6	15,3	40,4

Totalt redovisar nämnderna ett överskott mot budget om 24,3 (25,4) mnkr. Två nämnder redovisar underskott mot budget i övrigt redovisar övriga nämnder överskott mot budget. Kunskapsnämnden redovisar det största överskottet mot budget, uppgående till 9,6 mnkr.

I jämförelse med prognosen som lämnades i samband med delårsrapporten redovisas totalt ett bättre slutligt utfall med 30,8 mnkr än den bedömning som

lämnades i delårsrapporten. Föregående år var motsvarande avvikelse en förbättring med 49,4 mnkr. De största positiva avvikelserna år 2014 redovisar Kunskapsnämnden om 22,8 mnkr. Föregående år redovisade Kunskapsnämnden ett förbättrat resultat jämfört med prognos om 20,8 mnkr. Individ- och familjeomsorgsnämnden samt Bygg- och miljönämnden redovisar sämre utfall för året jämfört med prognos.

I respektive nämnds verksamhetsberättelse kommenteras årets resultat och avvikelser mot budget.

Föregående års goda utfall i förhållande till prognosen förklarades då av att styrelsen **genomfört** medvetna insatser för att minska kostnaderna inom nämnderna samt tillskott till nämnderna om 16,2 mnkr för att framförallt täcka engångskostnader. Årets utfall förklaras bland annat av minskade kostnader med anledning av införande av komponentavskrivning för fastigheter, det har även medfört att internhyran har sänkts för nämnderna.

3.1.2. Balanskrav

Av KRL 4:3a framgår att förvaltningsberättelsen skall innehålla upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar.

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning att balanskravet har uppfyllts för år 2014.

Avstämning av årets resultat enligt balanskravets bestämmelser har huvudsakligen skett enligt 4 kapitlet i kommunal redovisningslag och finns redogjort för i förvaltningsberättelsen, kapitel *Finansiell analys*. Balanskravsutredningen saknar dock resultatnivån *Årets resultat efter balanskravsjustering*.

Resultatet enligt resultaträkningen uppgår till 15,3 mnkr. Efter justering av reavinsten vid försäljning av anläggningstillgångar på 2,5 mnkr är årets resultat efter balanskravsjusteringar 12,8 mnkr.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Av KRL 4:5 framgår att förvaltningsberättelsen skall innehålla en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den finansiella måluppfyllelsen är god med anledning av att två av tre mål uppfylls för år 2014.

Vi bedömer utifrån årsredovisningens återrapportering verksamhetsmålen uppfyllelse som god. Två av tre verksamhetsmål utifrån god ekonomisk hushållning uppfylls.

Kommunens styrning utgår från balanserad styrning. I förvaltningsberättelsen redogörs inledningsvis för finansiella mål och verksamhetsmål ur god ekonomisk hushållning. Redogörelsen följs av en samlad redogörelse avseende utfall med analys för fullmäktiges måluppfyllelse avseende perspektiven:

- Medborgare
- Medarbetare
- Hållbar samhällsutveckling
- Ekonomi
- Omvärld

Vid delårsrapportens avlämnande prognostiserade styrelsen att 12 av 15 mål för fullmäktiges perspektiv skulle uppnås för helåret. Styrelsens redovisade utfall av balanserad styrning visar att 12 av 15 mål uppfylls för året. Två mål uppfylls inte alls medan ett mål uppfylls delvis vilket avviker från prognosen där ett mål prognostiserades att ej uppfyllas och två delvis uppfyllas.

Två av fem perspektiv inom balanserad styrning uppfylls i sin helhet och för övriga tre perspektiv uppfylls två delmål för respektive perspektiv.

Vår bedömning är att styrelsen lämnar en samlad redogörelse av måluppfyllelse för balanserad styrning. För samtliga perspektiv analyseras utfall för respektive mål samt en samlad bedömning för perspektivet som helhet lämnas.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning av fullmäktiges mål med finansiellt perspektiv som fastställts i budget 2014:

Finansiella mål	Utfall 2014 ¹ 231	Måluppfyllelse (kommunstyrelsens bedömning)
Resultatmål 7 mnkr	+15,3 mnkr	Uppfyllt
Nämndernas verksamhet bedrivs inom ekonomiska ramar	+24,3 mnkr	Uppfyllt totalt
	Två enskilda nämnder visar underskott mot budget	Ej uppfyllt på nämndsnivå
Investeringsvolymen budgeterat 144,4 mnkr i ursprungsbudget & 203,2 mnkr enligt tilläggsbudget.	+151,8 mnkr	Uppfyllt

Vi bedömer att utfallet som redovisas för år 2014 ger en rättvisande bild av den finansiella måluppfyllelsen. Vi instämmer i kommunstyrelsens bedömning att två finansiella mål uppfylls i sin helhet samt att ett mål uppfylls delvis.

Det övergripande *resultatmålet* för 2014 uppnås genom att årets resultat överstiger 7 mnkr. Målet *Nämndernas verksamhet ska bedrivs inom ekonomiska ramar* uppfylls på totalnivå men ej för samtliga nämnder. Det innebär att nämndernas totalutfall är förenligt med fullmäktige fastställda mål.

Fullmäktiges mål avseende investering uppfylls jämfört med justerad investeringsram. Det framgår av analysen att utfallet är inom ramen för fullmäktiges beslut.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

I årsredovisningen, kapitel *God ekonomisk hushållning*, görs utifrån verksamhetsperspektivet, en avstämning av fullmäktiges övergripande mål ur ekonomiskt perspektiv, som fastställts i budget 2014:

Perspektiv EKONOMI mål, fastställt av fullmäktige budget 2014	Utfall 2014 ¹²³¹	Måluppfyllelse (styrelsens bedömning)
<i>Sandvikens kommun har en ekonomi i balans</i>	<i>Ett positivt resultat har nåtts för 2014, +15,3 mnkr</i>	Uppfyllt
<i>Alla nämnder och kommunstyrelsen avsätter en buffert för oförutsedda händelser inom sin budgetram.</i>	<i>Fem av sju nämnder har budgeterat buffert för oförutsedda händelser inom sin budgetram.</i>	Uppfylls inte
<i>Minska den kommunägda totala lokalytan samtidigt som antalet kvadratmeter i externt hyrda lokaler minskas.</i>	<i>Den kommunägda totalytan har minskat med 11 975 m² år 2014. Antalet kvadratmeter i externt hyrda lokaler är oförändrat 2013 till 2014.</i>	Uppfyllt

Vi bedömer att utfallet som redovisas för år 2014 ger en rättvisande bild av den verksamhetsmässiga måluppfyllelsen. Kommunstyrelsens bedömning är att två verksamhetsmässiga mål uppfylls i sin helhet. Målet avseende lokalyta bedömer kommunstyrelsen uppfylls trots att externt uthyrda lokaler är oförändrat. Styrelsen gör bedömningen utifrån att invånarantalet ökat och därmed behovet av lokaler har ökat. Målet avseende att samtliga nämnder och kommunstyrelsen skall budgetera med buffert för oförutsedda händelser uppfylls inte.

Vi bedömer att samtliga övergripande perspektiv med mål som fullmäktige fastställt följs upp strukturerat i förvaltningsberättelsen. Av kommunstyrelsens redogörelse för uppföljningen av verksamhetsmål *ekonomi* bedömer vi att målen till viss del uppfylls och att målet ekonomi i balans uppfylls i sin helhet.

3.1.4. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag och fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att nämndernas redovisningar innehåller redovisning av utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Redovisningarna är utformade i enlighet med fullmäktiges anvisningar

Styrelsen och nämndernas redovisning av sitt uppdrag sker i enlighet med anvisningarna och omfattar fem områden:

- Målgrupp och verksamhetsuppdrag
- Ekonomiskt utfall

- Balanserad styrning - måluppfyllelse
- Volymer/Verksamhetsmått
- Viktiga händelser och framtidsbedömning

Redovisningarna ger en rättvisande bild av verksamhetens utfall i förhållande till fullmäktiges uppdrag inklusive graden av måluppfyllelse

Verksamhetsberättelserna ger i huvudsak en rättvisande bild av verksamhetens utfall i förhållande till fullmäktiges uppdrag.

Under rubriken *Balanserade styrning - måluppfyllelse* görs en uppföljning utifrån principerna kring balanserad styrning. Samtliga beslutade perspektiv följs upp med utfall för mål, mått och analys för året. För samtliga perspektiv lämnar därutöver samtliga nämnder för en sammanfattande analys av måluppfyllelsen. Mer parten av nämnderna gör även en bedömning om måluppfyllelsen har bidragit till fullmäktiges övergripande perspektiv.

När det gäller redovisning av måluppfyllelsen lämnar nämnderna uppgifter om årets måluppfyllelse både under rubriken mått respektive analys. Vår bedömning är att lämnade uppgifter inte helt följer samma mönster. Vi konstaterar dock att måluppfyllelsen går att utläsa av respektive tabell.

Vår bedömning är att det för merparten av perspektiven finns en tydlig koppling till övergripande mål, analys av måluppfyllelse och sammanfattande bedömning.

Det sker en analys av orsaker till redovisad budgetavvikelse och vilka genomförda åtgärder som gjorts

Under rubriken *Ekonomiskt utfall* görs en analys av årets resultat och avvikelser kommenteras. I nämndernas redogörelse återfinns kommentarer kring vilka åtgärder som har vidtagits under året för att erhålla en ekonomi i balans.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Av KRL 5:1 framgår form för uppställning samt att resultaträkningen skall redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år och prognos.

Resultaträkning, mnkr	Prognos 2014	Budget 2014	Utfall 2014	Utfall 2013
Verksamhetens intäkter	424,0	418,0	442,6	415,1
Jäm förelsestörande intäkt				35,5
Verksamhetens kostnader	-2 211,6	-2 175,1	-2 190,0	-2 130,2
Jäm förelsestörande kostnader				-5,1
Avskrivningar	-72,4	-85,9	-79,3	-86,6
Verksamhetens nettokostnader	-1 860,0	-1 843,0	-1 826,7	-1 771,3
Skatteintäkter	1 565,2	1 572,2	1 556,9	1 525,2
Generella statsbidrag & utjämnin	286,7	288,9	286,8	301,6
Summa skatter och statsbidrag	1 851,9	1 861,1	1 843,7	1 826,8
Finansiella intäkter	23,1	13,4	18,6	19,5
Finansiella kostnader	-20,3	-24,5	-20,3	-34,6
Årets resultat	-5,3	7,0	15,3	40,4

Årets resultat uppgår till 15,3 mnkr. Resultatet för 2013 uppgick till 40,4 mnkr, vilket gör att resultatutfallet för 2014 är en försämring med -25,1 (+19,1) mnkr jämfört med föregående år. Det redovisade resultatet överstiger budgeterat resultat (7,0 mnkr) med 8,3 mnkr.

De största avvikelserna eller förändringarna i jämförelse med föregående år kan framförallt förklaras av:

- Årets intäkter har ökat med 27,5 (25,5) mnkr. Engångsintäkter från AFA är då exkluderad. Ökningen förklaras framförallt med ökade driftbidrag.
- Årets avskrivningar har jämfört med föregående år minskat med 7,2 mnkr. Förklaringen är övergången till komponentavskrivning.
- Verksamhetens nettokostnader har i jämförelse med år 2013 ökat med 55,4 mnkr vilket motsvarar en ökning med 3,1 % (2,2 %). Exkluderas den jämförelsestörande intäkten samt engångskostnader som ingick i föregående års resultat är nettokostnadsökningen 25,0 (31,1) mnkr vilket motsvarar en ökning med 1,4 (1,8) %.
- Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 16,9 (63,1) mnkr jämfört med 2013, vilket motsvarar en ökning med 0,9 (3,6) %.
- Finansiella intäkter har minskat med 0,9 (3,2) mnkr, vilket främst förklaras av minskade ränteintäkter.
- Finansiella kostnader har minskat med 14,3 (ökat med 3,0) mnkr. I föregående års utfall ingick effekt av sänkt diskonteringsränta med 9,1 mnkr. Samtidigt har kostnader för lån minskat med 3,6 (5,8) mnkr, vilket förklaras av den minskade låneskulden och låga räntenivåer.

3.2.2. Balansräkning

Av KRL 5:2 framgår att balansräkningen skall redovisa samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på balansdagen samt form för uppställning.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar,

avsättning, skulder och eget kapital. Vi bedömer dock att balansräkningen inte är alltigenom uppställd enligt KRL.

Balansräkningen omfattar tillräckliga noter. Upplysning om framtida leasing-åtagande är dock ej fullständig. Det framgår av redovisningsprinciperna att det finns en avvikelse avseende rekommendation RKR nr 13.2 kring redovisning av hyres- och leasingavtal.

Från innevarande år har redovisningen anpassats till RKR 20, Redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder, innebärande att kortfristiga placeringar och kortfristig del av långfristig skuld klassificeras korrekt. Med anledning av detta har jämförelsetal justerats.

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Under året har kommunen vidtagit inledande åtgärder för att förbereda och anpassa sin redovisning till detta krav. För innevarande år har komponentindelning införts för fastigheter. Arbete kvarstår för anpassning av gator och vägar till komponentindelning. Av redovisningsprinciperna framgår att komponentavskrivning tillämpas från år 2014 för byggnader. Upplysning saknas däremot om att gator- och vägar inte har komponentindelats utan att detta kommer införas under 2015.

Avsättningar för pensioner redovisas i enlighet med bestämmelserna i den kommunala redovisningslagen vilket medför att pensionsförmåner intjänade före år 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning som underlag och håller god kvalitet.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Av KRL 7 framgår att i finansieringsanalysen skall kommunens finansiering och investeringar under räkenskapsåret redovisas.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar. Kassaflödesanalysen har upprättats enligt gällande rekommendation.

Vi bedömer att noter finns i tillräcklig omfattning samt att överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Med anledning av omklassificering i balansräkningen har även jämförelsetal i kassaflödesanalysen justerats.

I kapitel *Finansiell analys* kommenteras medel från den löpande verksamheten i samband med självfinansieringsgrad av investeringar. Dessutom förklaras kassaflödesanalysen i redovisningsmodellen.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Av KRL 8:2 att den sammanställda redovisningen skall innehålla resultat och balansräkning för de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Konsolideringen av underliggande enheter beskrivs på ett korrekt sätt och det framgår att kommunens redovisning har varit vägledande vid upprättande av den sammanställda redovisningen.

Från år 2014 ställs samtliga räkenskaper för sammanställd redovisning upp jämte kommunens. Noterna är även av samma typ som för kommunen, dock har ändring inte gjorts av noterna för jämförelseår 2013, vilket framgår av redovisningsprinciperna.

Kommunkoncernen redovisar ett överskott om 77,4 (47,3) mnkr.

I kommentarerna till den sammanställda redovisningen redogörs det för de bolag som ingår i kommunkoncernen. Utöver detta finns även en redogörelse över kommunens innehav i övriga bolag och vilka kommunalförbund kommunen samverkar med, utan att de ingår i den sammanställda redovisningen. Det finns även uppgifter om balans- och resultatdata för samtliga bolag inom kommunkoncernen.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

I årsredovisningen ska det lämnas tilläggsupplysningar i enlighet med KRL:s krav och i övrigt i enlighet med god redovisningssed.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar i huvudsak uppfyller KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

Kommunen har dock inte följt följande rekommendationer fullt ut:

- RKR 13.2, Redovisning av hyres-och leasingavtal
Upplysning om framtida minimileasingavgifter för operationell leasing lämnas inte för hyresavtal.

-
- RKR 8.2, Sammanställd redovisning
Upplýsning om koncernmellanhavanden såsom intäkter och kostnader mellan koncernenheter saknas.
 - RKR nr 10.2, Avsättningar och ansvarsförbindelser
En kortfattad beskrivning av förpliktelsens karaktär och den förväntade tidpunkten för varje utflöde av resurser som förpliktelsen leder till lämnas, samt indikation om osäkerheterna om beloppet eller tidpunkten för dessa utflöden.
 - RKR 20, Redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder
Upplýsning om genomsnittlig räntebindningstid lämnas inte.

2015-04-13

Helena Carlson
Projektledare

Pär Månsson
Uppdragsledare